

Briuselis, 2025 m. gegužės 22 d.
(OR. en)

9127/1/25
REV 1

AGRI 202
AGRIFIN 51
AGRISTR 21
AGRIORG 59
ENV 369
POLCOM 95

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms

Dalykas: Komunikatas dėl žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizijos
– *Politiniai debatai*

Rengiantis 2025 m. gegužės 26 d. Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) posėdyje įvyksiančiai diskusijai, šio pranešimo priede pateikiama pirmininkaujančios valstybės narės parengta diskusijų santrauka ir delegacijų pateiktos rekomendacijos.

Tarybos diskusija dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija. Ateities kartoms patrauklaus ūkininkavimo ir žemės ūkio maisto produktų sektoriaus kūrimas bendromis jėgomis“

– Pirmininkaujančios valstybės narės parengta diskusijų santrauka ir delegacijų pateiktos rekomendacijos

– Įvadas

2025 m. vasario 19 d. Europos Komisija pateikė komunikatą „Žemės ūkio ir maisto produktų gamybos vizija“ (dok. 6385/25) – svarstymus dėl žemės ūkio ir maisto produktų gamybos ateities Europos Sąjungoje (ES).

Pirmininkaujanti Lenkija surengė keletą atvirų ir nevaržomų diskusijų dėl vizijos, kad valstybėms narėms būtų suteikta galimybė pateikti savo vertinimą, nuomones ir pasiūlymus dėl vizijoje pateiktų tikslų ir sprendimų. Pirmininkaujančios valstybės narės nuomone, tokia diskusija yra vienas svarbiausių dialogo dėl Europos žemės ūkio ir žemės ūkio politikos ateities elementų.

AGRIFISH taryba viziją aptarė 2025 m. vasario 24 d. ir 2025 m. kovo 24 d. posėdžiuose, kuriuose ministrai įgaliojo Specialųjį žemės ūkio komitetą (SŽŪK) šią viziją aptarti išsamiai. Vėliau vizija buvo aptarta keturiuose SŽŪK posėdžiuose, vykusiuose 2025 m. kovo 31 d., balandžio 7 d., balandžio 28 d. ir gegužės 5 d.

Pirmininkaujanti valstybė narė diskusijose daugiausia dėmesio skyrė klausimams, susijusiems su keturiais prioritetiniais vizijos tikslais ir horizontaliuoju tikslu (klausimai pateikti 1 priede).

Atsižvelgdama į šios diskusijos eigą, pirmininkaujanti valstybė narė parengė šią santrauką, susijusią su diskusija dėl vizijos, ir rekomendacijas dėl tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo, ir prašo Komisijos į jas atsižvelgti rengiant būsimus pasiūlymus dėl teisės aktų, susijusių su bendra žemės ūkio politika po 2027 m.

– Bendros pastabos

Komisijos komunikatas buvo palankiai įvertintas dėl to, kad jame išdėstytoje vizijoje itin daug dėmesio skiriama apsirūpinimo maistu saugumui

Dauguma valstybių narių teigiamai įvertino Komisijos komunikatą dėl žemės ūkio ir maisto gamybos vizijos ir pritarė daugeliui jo tikslų ir projektų. Delegacijos palankiai įvertino tai, kad vizijoje daugiausia dėmesio skiriama apsirūpinimo maistu saugumui ir žemės ūkio gamybai. Jos nurodė, kad dokumente yra sprendimų, kurie yra geras pagrindas Europoje užtikrinti apsirūpinimo maistu saugumą, Europos žemės ūkio konkurencingumą ir atsparumą.

Dialogas su ūkininkais yra labai svarbus aptariant BŽŪP ir žemės ūkio ateitį

Tai, kad vizijoje pabrėžiamas dialogo su ūkininkais poreikis aptariant būsimus sprendimus, buvo įvertinta teigiamai. Kai kurios delegacijos pažymėjo, kad dokumente atspindėti ūkininkams rūpimi klausimai ir atsižvelgta į pastabas, kurias pateikė suinteresuotieji subjektai, taip pat Taryba savo išvadose dėl į ūkininkus orientuotos bendros žemės ūkio politikos po 2027 m. (dok. 16694/24).

Dabartinės BŽŪP struktūros išlaikymas ir užtikrinimas, kad ji būtų tinkamai finansuojama

Dauguma delegacijų nurodė, kad išdėstytoje vizijoje nenagrinėjamas BŽŪP finansavimo klausimas. Tuo pat metu jos nurodė, kad siekiant įgyvendinti vizijos ir žemės ūkio tikslus, labai svarbu numatyti tinkamą atskirą šiai politikai skirtą biudžetą. Pabrėžta, kad BŽŪP finansavimas ir toliau turi būti grindžiamas dviem ramsčiais, o daug delegacijų nurodė, kad reikia stiprinti BŽŪP II ramsčio finansavimą. Kita vertus, buvo pareikšta nuomonių, kad diskusija dėl vizijos neturėtų daryti poveikio diskusijai dėl daugiametės finansinės programos (DFP), kuri vyks atitinkamame forume.

Poreikis supaprastinti BŽŪP

Apskritai delegacijos pabrėžė, kad svarbu supaprastinti BŽŪP įvairiose srityse, susijusiose su vizijos tikslais. Paraginta supaprastinti tiesiogines išmokas tiek joms taikomų reikalavimų, tiek kontrolės atžvilgiu, taip pat jaunųjų ūkininkų rėmimo tvarką.

Specialiai pritaikyta BŽŪP

Delegacijos nurodė, kad netikslinga taikyti vienodus sprendimus visuose regionuose ir šalyse, pabrėždamos regioninių ypatumų ir teritorinio požiūrio svarbą. Tuo pat metu akcentuota, kad reikia integruotai taikyti įvairias BŽŪP priemones.

– Pirmasis vizijos tikslas

Ivairinimas, kuris turėtų padidinti žemės ūkio sektoriaus pajamas

Dauguma delegacijų pritarė tam, kad reikia įvairinti ūkininkų pajamų šaltinius plėtojant bioekonomiką, atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą arba anglies kaupimo ūkininkavimą. Tačiau pabrėžta, kad ši veikla turėtų papildyti žemės ūkio sektoriaus pajamas ir neturėtų riboti galimybių naudoti žemę maisto produktų gamybai. Daug delegacijų nurodė, kad svarbu turėti išsamios informacijos apie tam tikrus sprendimus, pavyzdžiui, dėl gamtos kreditų, ir apie galimybę šiuos sprendimus taikyti mažiems ir vidutiniams ūkiams.

Tolesnis tiesioginių išmokų mokėjimas ir tikslingesnis jų skyrimas

Delegacijos pabrėžė, kad tiesioginės išmokos yra itin svarbios stabilizuojant ūkininkų pajamas. Jos nurodė, kad tiesioginės išmokos turi būti skiriamos tikslingiau, remiant jaunuosius ir naujus ūkininkus, kad būtų geriau atsižvelgiama į mažųjų ir vidutinių ūkių poreikius. Tuo pat metu akcentuota, kad reikia toliau remti vietas, kuriose esama gamtinių kliūčių. Taip pat atkreiptas dėmesys į poreikį geriau pritaikyti mokėjimo sistemą prie sąlygų valstybėse narėse ir subsidiarumo principo taikant įvairius sistemos elementus.

Kai kurios delegacijos pabrėžė, kad reikia užbaigti tiesioginių išmokų išorės konvergenciją teisingumo ir pusiausvyros ES požiūriu, tačiau kitos delegacijos nurodė, kad reikia atsižvelgti į gamybos sąnaudų ir žemės ūkio sektoriaus pajamų diferencijavimą.

Poreikis gerinti kartų kaita

Dauguma delegacijų pritarė tam, kad reikia remti kartų kaitą žemės ūkio sektoriuje ir sustabdyti gyventojų skaičiaus mažėjimą kaimo vietovėse, be kita ko, siekiant užtikrinti saugumą pasienio regionuose. Šiame kontekste delegacijos nurodė, kad svarbu užtikrinti žemės ūkio sektoriaus patrauklumą bei konkurencingumą ir kaimo vietovių gyvybingumą. Priemonės, kuriomis siekiama gerinti galimybes gauti kapitalo ir naudotis žeme, buvo įvardytos kaip labai svarbios kartų kaitai žemės ūkio sektoriuje.

Stipraus investicijų komponento BŽŪP išlaikymas

Daug delegacijų pabrėžė, kad BŽŪP reikia išlaikyti stiprų investicijų komponentą. Šiame kontekste buvo akcentuota tinkamai finansuojamo BŽŪP II ramsčio svarba. Delegacijos nurodė, kad papildomos priemonės, pvz., susijusios su parama Europos investicijų banko (EIB) lėšomis, BŽŪP finansavimo nepakeis. Žalioji ir skaitmeninė pertvarka, žemės ūkio poveikio klimatui ir aplinkai mažinimas, jo atsparumo didinimas, naujų technologijų ir inovacijų diegimas ir dalijimasis žiniomis identifikuotos kaip sritys, kuriose reikalinga parama investicijomis, neatsižvelgiant į finansavimo šaltinį.

Sąžiningu žemės ūkio produktų kainų užtikrinimas

Diskusijos metu delegacijos akcentavo, kad reikia parengti sprendimus, kuriais būtų užtikrintos sąžiningos prekybos sąlygos tiekimo grandinėje, be kita ko, apribota prekyba žemės ūkio produktais, kurių kaina yra mažesnė už gamybos sąnaudas.

– Antrasis vizijos tikslas

Žemės ūkio konkurencingumo ir tvarumo didinimas

Delegacijos susitarė, kad reikia didinti žemės ūkio konkurencingumą ir tvarumą. Jos taip pat pabrėžė, kad labai svarbu pasiekti žemės ūkio ekonominius tikslus ir kad yra svarbūs visi trys tvarumo aspektai. Delegacijos akcentavo, kad reikia užtikrinti pusiausvyrą tarp sektoriaus konkurencingumo ir priemonių, kuriomis mažinamas jo poveikis aplinkai ir klimatui. Veiksmus, kuriais siekiama didinti naujų technologijų ir inovacijų prieinamumą ūkininkams, užtikrinant jiems prieigą prie žinių, be kita ko, rengiant mokymus ir teikiant konsultacijas, ir didinant mokslinių tyrimų svarbą, delegacijos priskyre itin aktualiems veiksams.

Strateginis gyvulininkystės produkcijos vaidmuo žemės ūkyje

Delegatai pabrėžė strateginį gyvulininkystės sektoriaus vaidmenį. Įvairiems gyvulininkystės modeliams reikalingos priemonės, kuriomis būtų galima pritaikyti paramą individualiems gamybos modeliams, pertvarkyti gamybą, kad ji būtų tvari, ir reaguoti į įvairius iššūkius. Parama turėtų apimti tiek tiesiogines išmokas, įskaitant susietąsias išmokas, tiek išmokas už vietas, kuriose esama gamtinių kliūčių, taip pat paramą investicijoms. Pabrėžtas mokslinių tyrimų ir inovacijų, ypač gyvūnų genetikos ir zootechnikos srityse, vaidmuo.

Žemės ūkio sektoriaus atsparumo didinimas

Delegacijos pabrėžė, kad reikia didinti žemės ūkio sektoriaus atsparumą, be kita ko, tokiems iššūkiams kaip gyvūnų ligos ir ekstremalūs meteorologiniai reiškiniai, o tam reikia tinkamų prisitaikymo, rizikos valdymo ir krizių valdymo priemonių. Šiame kontekste pabrėžtas svarbus žemės ūkio rezervo vaidmuo. Žemės ūkyje reikalingas gamybos stabilumas ir nuspėjamumas.

„Veidrodinės“ nuostatos tarptautinėje prekyboje

Pabrėžta, kad reikia geriau suderinti importuojamiems produktams taikomus reikalavimus su ES gamybos standartais ir užtikrinti vienodas sąlygas ES ūkininkams. Tačiau kai kurios valstybės narės nepritarė „veidrodinėms“ nuostatomis ir nurodė galimas neigiamas pasekmes ES eksportui.

Naujos strategijos Europos lygmeniu

Delegacijos išreiškė paramą pasiūlymams parengti tam tikras Europos strategijas, be kita ko, itin palankiai pritarė strategijoms šiose srityse: a) kartų kaitos, b) hidrologinio atsparumo, c) baltymų ir d) gyvulininkystės sektoriaus.

– Trečiasis vizijos tikslas

Savanoriška ūkių tvarumo pastangų lyginamoji analizė

Dauguma delegacijų pritarė tam, kad būtų sukurta ūkių tvarumui vertinti skirta lyginamosios analizės sistema. Tokia sistema turėtų būti paprasta, skaidri, nedidinti naštos ūkininkams bei administracijoms ir turėtų būti pagrįsta patikimais ir palyginamais duomenimis. Ši sistema turėtų turėti skatinamąją vertę, nedidinti reikalavimų ir neriboti ūkininkų patekimo į rinką. Sistema turėtų būti kuriama bendradarbiaujant su ūkininkais, atsižvelgiant į didelę ES žemės ūkio įvairovę ir remiantis su tokių sistemų taikymu susijusia kai kurių valstybių narių patirtimi. Ši sistema turėtų suteikti ūkininkams galimybę dalytis gerosios praktikos pavyzdžiais ir pasimokyti iš kitų ūkių. Kai kurios delegacijos pareiškė susirūpinimą dėl galimybių lyginamosios analizės sistemą suderinti ES lygmeniu, kadangi gamybos sistemos skiriasi, ir abejojo, ar sukurti tokią sistemą yra tikslinga.

Paskatomis grindžiamų klimato ir aplinkosaugos srities veiksnių įgyvendinimas

Delegacijos pabrėžė, kad reikia numatyti tinkamas paskatas ūkininkams, kad jie įgyvendintų klimatui ir aplinkai naudingus veiksmus, kuriais būtų teikiamos ekosistemos paslaugos. Taip pat atkreiptas dėmesys į sprendimų, grindžiamų privačiojo sektoriaus lėšų naudojimu, rengimą. Pabrėžta, kad įgyvendinant priemones, susijusias su vandentvarka ir dirvožemio būkle, reikia užtikrinti paskatų ir reikalavimų pusiausvyrą.

Poreikis parengti hidrologinio atsparumo strategija

Delegacijos pabrėžė, kad žemės ūkio ir maisto gamybos kontekste vanduo turėtų būti vienas iš prioritetų. Jos palankiai įvertino tai, kad Komisija paskelbė ketinanti parengti hidrologinio atsparumo strategiją, kad būtų nustatyti nauji prie iššūkių pritaikyti veiksmai, be kita ko, susiję su ūkių konkurencingumo didinimu.

Tolesnis esamų BŽŪP priemonių, skirtų vandens išteklių valdymui ir dirvožemio būklei, taikymas

Delegacijos pabrėžė, kad BŽŪP jau yra numatytos tam tikros priemonės, konkrečiai skirtos vandentvarkai ir dirvožemio būklei: geros agrarinės ir aplinkosaugos būklės standartai, agrarinės aplinkosaugos ir klimato priemonės, ekologinės sistemos, parama už daugiamečius žolynus. Jos atkreipė dėmesį į svarbų BŽŪP II ramsčio priemonių vaidmenį finansuojant priemones, kuriomis siekiama užtikrinti gerą dirvožemio būklę, hidrologinį atsparumą ir sumažinti intensyvaus ūkininkavimo praktiką. Pažymėta, kad būsimoje BŽŪP turėtų būti išlaikyta ši plati priemonių taikymo sritis.

Tvari vandentvarka ir dirvožemio tvarkymas

Delegacijos kalbėjo apie svarbų žiedinių sprendimų vaidmenį tiek dirvožemiui, tiek vandeniui. Nurodyti sprendimai dėl organinių medžiagų ciklo, lietaus vandens naudojimo, investicijų į tvarias vandens surinkimo sistemas, pakartotinio vandens naudojimo, drėkinimo ir apsaugos. Pabrėžta bendradarbiavimo tarp mokslo bendruomenės ir specialistų svarba, mokslinių tyrimų ir inovacijų bei konsultacijų vaidmuo remiant sprendimų įgyvendinimą ūkių lygmeniu.

– Ketvirtasis vizijos tikslas

Politikos sričių, kuriomis remiama kaimo plėtra, papildomumo ir sinergijos didinimas

Delegacijos paragino išlaikyti dviejų ramsčių BŽŪP struktūrą, kai parama kaimo plėtrai teikiama pagal II ramstį. Kartu dauguma delegacijų pažymėjo, kad BŽŪP neturėtų būti vienintelė tokios paramos priemonė ir kad taip pat būtina toliau finansuoti kaimo vietas kitų politikos sričių, įskaitant, *inter alia*, sanglaudos politiką, lėšomis. Užtikrinant paramos kaimo plėtrai iš įvairių šaltinių ir įvairiomis priemonėmis papildomumą ir sinergiją daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama techninei ir socialinei infrastruktūrai, verslumo (visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių) rėmimui, kartų kaitai ir galimybėms naudotis pagrindinėmis paslaugomis. Kai kurios valstybės narės pabrėžė, kad reikia investuoti į kaimo atsparumo užtikrinimą, be kita ko, atsižvelgiant į geopolitinę padėtį ir teritorinio saugumo iššūkius.

Tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimas kaip priemonė kaimo plėtros politikos papildomumui remti

Dauguma delegacijų nurodė, kad tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo naudojimas įvairiais lygmenimis yra svarbus sisteminis sprendimas siekiant skatinti įvairių paramos kaimo vietovėms priemonių papildomumą ir sinergiją. Kartu paraginta, kad taikant šią priemonę nebūtų užkrauta papildomos administracinės naštos. 2 priede pateikiamos prieš pristatant viziją pirmininkaujančios valstybės narės inicijuotose atskirose diskusijose parengtos platesnės rekomendacijos dėl tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo, kurias pasiūlė valstybės narės.

Kaimo plėtrai skirta programa LEADER

Delegacijos nurodė, kad programa LEADER yra ir turėtų išlikti viena iš labai gerų priemonių, kuria remiamas vietos bendruomenių aktyvumo skatinimas ir principu „iš apačios į viršų“ grindžiamos vystymosi iniciatyvos kaimo vietovėse.

- **Horizontalusis vizijos tikslas**

Tinkamos infrastruktūros, skirtos skaitmenizacijai žemės ūkyje ir kaimo vietovėse plėtoti, užtikrinimas

Delegacijos nurodė, kad skaitmeninio prieinamumo ir telekomunikacijų infrastruktūra, įskaitant plačiajuostį ryšį ir 5G ryšį, yra labai svarbios išankstinės skaitmenizacijos žemės ūkyje ir kaimo vietovėse plėtojimo ir įgyvendinimo sąlygos. Tam reikalingas finansavimas iš įvairių šaltinių, o labai dažnai ir įsipareigojimas skirti viešųjų išteklių. Kai kurios delegacijos pabrėžė skaitmeninio prieinamumo, kaip bendros kaimo ekonomikos vystymosi pagrindo, svarbą. Skaitmenizacija taip pat nurodyta kaip vienas iš svarbių veiksnių skatinant kartų kaitą žemės ūkyje ir kaimo vietovėse.

Būtinasis finansavimas inovacijų įgyvendinimui remti

Delegacijos atkreipė dėmesį į tai, kad yra numatyta įvairių tinkamų finansinių priemonių, įskaitant prieinamas ir palankiomis sąlygomis teikiamas paskolas, kad ūkininkai galėtų praktiškai įgyvendinti inovacijas ir naujus sprendimus. Pabrėžta, kad šie sprendimai turėtų būti pritaikyti prie žemės ūkio specifikacijų ir šiame sektoriuje bei kaimo vietovėse veikiančių MVĮ poreikių.

Esminė parama konsultavimo veiklai ir mokymui

Dauguma delegacijų nurodė, kad plataus masto ir galimybės naudotis mokymo ir konsultavimo paslaugomis yra itin svarbus veiksnys siekiant daugelio vizijos elementų ir tikslų, kad tiek naujieji, tiek patyrę ūkininkai ir kaimo vietovių gyventojai galėtų įgyti tinkamų įgūdžių ir kompetencijų. Šiame kontekste buvo nurodyta tinkama konsultavimo sistema.

Mokymo programa turėtų apimti elementus, palengvinančius ūkių valdymą, naujų sprendimų (pvz., nulinio dirbimo, regeneracinio ūkininkavimo, tiksliojo ir klimato kaitos atžvilgiu pažangaus ūkininkavimo, naujų drėkinimo metodų, skaitmeninių technologijų naudojimo) diegimą ir verslumą, modernias technologijas žemės ūkio maisto produktų sektoriuje, taip pat kaimo įmonių steigimą ir plėtojimą.

Taip pat atkreiptas dėmesys į poreikį kurti ir plėtoti sistemas, skirtas keistis žiniomis, dalytis patirtimi, naujais sprendimais ir gerosios praktikos pavyzdžiais, be kita ko, naudojantis centrais, skaitmeninio bendradarbiavimo ir komunikacijos platformomis.

Moksliniai tyrimai ir plėtra – itin svarbus ES žemės ūkio ir maisto strategijos elementas

Delegacijos pabrėžė, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos, finansuojami iš įvairių šaltinių, įskaitant Europos mokslinių tyrimų programas, atliktų svarbų vaidmenį siekiant vizijos tikslų ir prioritetų. Delegacijos pabrėžė, kad moksliniai tyrimai yra itin svarbūs Europos žemės ūkio maisto produktų sektoriaus konkurencingumui ir atsparumui, sektoriaus aplinkosauginiam veiksmingumui (įskaitant gyvulininkystės gamybą) gerinti, priklausomybei nuo pagrindinių išteklių, pavyzdžiui, pašarinių baltymų ir trąšų, importo mažinti. Pabrėžta, kad svarbu investuoti į naujų atsparių augalų veislių (įskaitant naujus genomikos metodus) ir gyvūnų genetikos mokslinius tyrimus. Taip pat pabrėžta bendradarbiavimo tarp mokslo bendruomenės ir specialistų svarba, įskaitant paramą Europos inovacijų partnerystėms (EIP).

Pirmininkaujančios valstybės narės klausimai, kuriais bus vadovaujama diskusijoje dėl vizijos ir jos tikslųPirmasis tikslas

- Vizijoje nurodoma, kad ūkininkai turi gauti pajamų iš įvairių rinkos šaltinių, įskaitant naujus papildomus pajamų šaltinius. Ar manote, kad tai pasiekama, ir, jei taip, koks yra geriausias būdas šiam tikslui pasiekti, atsižvelgiant į rinkos, klimato srities ir struktūrinius iššūkius?
- Kaip suderinti tikslingesnį paramos skyrimą ūkininkams, kurie aktyviai verčiasi maisto gamyba, kaip raginama vizijoje, su prielaida, kad parama turi būti skiriama ūkininkams, kuriems jos labiausiai reikia, atsižvelgiant į supaprastintos BŽŪP tikslą?
- Ar manote, kad yra erdvės ir priemonių aktyviau pasinaudoti BŽŪP kartų kaitos žemės ūkio sektoriuje procese? Jeigu taip, prašom pateikti pavyzdžių.
- Vizijoje numatyta parengti plataus užmojo investicijų darbotvarkę. Kokie, jūsų nuomone, nauji elementai turėtų būti įtraukti į šią darbotvarkę ir kokie esami elementai ateityje gali būti naudojami pažangiau?

Antrasis tikslas

- Ar manote, kad vizijoje išdėstyti Komisijos planai yra pakankami Europos žemės ūkio konkurencingumui ir atsparumui didinti? Jei ne, kokius tolesnius veiksmus siūlote?
- Nors pripažįstama, kad ES gyvulininkystės sektorius atlieka svarbų ekonominį vaidmenį ES žemės ūkyje ir kartu daro teigiamą poveikį, pvz., padeda išsaugoti biologinę įvairovę ir užtikrina natūralų trąšų šaltinį, jis taip pat daro neigiamą poveikį aplinkai ir klimatui. Kaip BŽŪP priemonėmis galima sumažinti šį neigiamą ES gyvulininkystės sektoriaus poveikį, kartu išlaikant gamybos konkurencingumą ir aukštus ES standartus šiame pažeidžiamame sektoriuje?
- ES žemės ūkio sektorius priklauso nuo pagrindinių išteklių, tokių kaip trąšos, baltymai ir energija, importo. Kokių veiksmų, jūsų nuomone, reikiamus mastu turi būti imtasi siekiant sumažinti tą priklausomybę taip, kad žemės ūkio sektoriuje taip pat būtų sukurta naujų galimybių?

Trečiasis tikslas

- Kaip suprantate savanorišką ūkių tvarumui vertinti skirtą lyginamosios analizės sistemą? Ar turite nacionalinės patirties ir gerosios praktikos pavyzdžių, kuriais galėtumėte pasidalyti su kitomis valstybėmis narėmis ir Komisija?
- Kaip galėtume paskatinti imtis daugiau veiksmų, kuriais būtų propaguojamas hidrologinis atsparumas ir gera dirvožemio būklė?

Ketvirtasis tikslas

- Kaip galima pasinaudoti įvairių politikos sričių sinergija ir papildomumu siekiant padidinti kaimo vietovių konkurencingumą, atsparumą ir gyvybingumą? Ar galėtumėte pasidalyti kokiais nors gerais pavyzdžiais, kaip finansavimo priemonių koordinavimas buvo naudingas jūsų valstybės narės kaimo vietovėms?

Horizontalusis tikslas

- Kokių prioritetinių veiksmų, be BŽŪP numatytų priemonių, gali imtis Komisija, kad maisto ir žemės ūkio sektoriuje būtų sukurta inovacijoms ir naujoms technologijoms palanki aplinka, o ūkininkams būtų sudarytos kuo platesnės galimybės jomis pasinaudoti?
- Kokių sąlygų ir paramos priemonių reikia skaitmeninei pertvarkai žemės ūkyje ir kaimo vietovėse paspartinti?

Rekomendacijos dėl tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo

2025 m. vasario 3 d. Specialiojo žemės ūkio komiteto posėdyje ir 2025 m. vasario 24 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje vykusiose diskusijose valstybės narės pritarė tam, kad programuojant ES fondus ir politiką po 2027 m. būtų plačiau taikomos tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemonės. Jos taip pat pažymėjo, kad dėl to neturėtų atsirasti papildomos administracinės naštos. Tikimasi, kad visiems Europos Komisijos generaliniams direktoratams įgyvendinus tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemones bus užtikrintas didesnis įvairių paramos kaimo plėtrai priemonių papildomumas ir sinergija.

Pirmininkaujanti valstybė narė pateikia ES Komisijai delegacijų pareikštas pagrindines rekomendacijas dėl tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemonių taikymo ES politikos ir fondų sistemoje po 2027 m.

- 1) Tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemonės verta taikyti visose ES politikos srityse ir visiems fondams po 2027 m., siekiant užtikrinti jų indėlį į tvarią kaimo plėtrą ir jų suderinamumą bei papildomumą su bendros žemės ūkio politikos priemonėmis.
- 2) Pageidautina, kad kiti generaliniai direktoratai (ne tik Žemės ūkio ir kaimo plėtros GD) glaudžiau bendradarbiautų ir dalyvautų kaimo plėtros programavimo ir finansavimo po 2027 m. procese.
- 3) ES fondai ir politika (įskaitant sanglaudos politiką) po 2027 m. turi būti geriau koordinuojami, kad į kaimo plėtros poreikius būtų tinkamai atsižvelgiama.
- 4) Reikėtų toliau plėtoti priemones ir prieigą prie aukštos kokybės duomenų, kad būtų galima stebėti ES fondų ir politikos poveikį kaimo plėtrai, remiantis bendru rodiklių rinkiniu. Patartina stiprinti politikos poveikio kaimo plėtrai analizę ir mokslinius tyrimus, o Komisijai – sukurti ES kaimo vietovių stebėjimo centrą.

- 5) Taikydama tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemonės, Komisija turėtų toliau vertinti ES teisės aktų projektų poveikį ir padarinius kaimo plėtrai ir reguliariai peržiūrėti ES politiką, atsižvelgdama į jos poveikį kaimo plėtrai. Tai neturėtų apsiriboti tik *ex ante* vertinimais. Komisijos parengtų teisinių sprendimų analizė taip pat turėtų apimti *ex post* vertinimus.
- 6) Tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimas turėtų būti šalių lygmeniu savanoriškai taikomas mechanizmas, o Komisija, jį skatindama, neturėtų užkrauti papildomos administracinės naštos valstybėms narėms.
- 7) Kaimo plėtra turėtų būti vienas iš prioritetų visose politikos srityse, kurias Komisija numato formuoti po 2027 m., atsižvelgdama į įvairius valstybių narių kaimo vietovių poreikius.
- 8) Taikydama tinkamumo kaimo vietovėms užtikrinimo priemonės, Komisija turėtų stiprinti dialogą su suinteresuotaisiais subjektais, susijusiais su ES politika ir fondais, kad būtų galima gauti vietos kaimo bendruomenių atsiliepimų.
